

Sygn. akt IV KK 735/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)
SSN Marek Pietruszyński
SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

Protokolant Dagmara Szczepańska-Maciejewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry
w sprawie **A. Z.**

skazanego za czyn z art. 180 a kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 grudnia 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego - na
niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w T. VI Wydział Karny Zamiejscowy w P. z dnia 17
stycznia 2018 r., sygn. akt VI K (...),

**1. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do
ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T., VI Wydział
Karny Zamiejscowy w P.;**

**2. obciąża Skarb Państwa wydatkami związanymi z
rozpoznaniem kasacji.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w T., Wydział VI Karny Zamiejscowy w P., wyrokiem z dnia 17 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. VI K (...), uznał A. Z. za winnego popełnienia czynu z art. 180a k.k. i orzekł wobec niego grzywnę w rozmiarze 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 zł. Na podstawie art. 42 § 1a pkt 1 k.k. Sąd Rejonowy orzekł ponadto wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres jednego roku, a z mocy art. 43 § 3 k.k. zobowiązał oskarżonego do zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym. Wyrok ten został wydany na skutek uwzględnienia wniosku prokuratora złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k.

Wyrok uprawomocnił się z dniem 25 stycznia 2018 r.

Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone w całości kasacją Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego wniesioną na niekorzyść skazanego. Zarzucono w niej „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o skazanie A. Z. bez przeprowadzania rozprawy, za popełnienie przestępstwa z art. 180a k.k. i wydaniu na posiedzeniu w dniu 17 stycznia 2018 roku wyroku zgodnego z tym wnioskiem, skutkującego rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, to jest art. 42 § 1a pkt 1 k.k., polegającym na orzeczeniu obligatoryjnego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 1 roku, podczas gdy wskazany przepis nie przewiduje możliwości ograniczenia zastosowania tego środka do pojazdów mechanicznych uczestniczących tylko w ruchu lądowym, obejmując swoim zakresem wszelkie pojazdy mechaniczne, w tym także takie, które mogą uczestniczyć w ruchu wodnym i powietrznym.”

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w T., Wydział VI Karny Zamiejscowy w P., do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego musiała skutkować uchyleniem zaskarżonego orzeczenia i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, bowiem skarżący trafnie wskazał na rażące naruszenie przepisów prawa karnego procesowego i materialnego przez orzekający Sąd, które miało istotny wpływ na treść wyroku.

A. Z. stanął pod zarzutem popełnienia czynu z art. 180a k.k. Czyn został popełniony w dniu 25 września 2017 r. Wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy z dnia 28 listopada 2017 r., uzgodniony ze skazanym, zawierał propozycję wymierzenia kary grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 40 złotych, orzeczenia na podstawie art. 42 § 1a pkt 1 k.k. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres jednego roku i „zasądzenie opłaty sądowej oraz pozostałych wydatków procesu”. Na posiedzeniu przed Sędem Rejonowym w dniu 17 stycznia 2017 r. prokurator oświadczył, że „prostuje oczywistą omyłkę we wniosku, bowiem zakaz ma być orzeczony w ruchu lądowym” (k. 53). Z oświadczenia A. Z. z dnia 23 listopada 2017 r. wynika, że wyraził on zgodę na orzeczenie wobec niego „1 roku zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym” (k. 37).

Sąd Rejonowy w T., Wydział VI Karny Zamiejscowy w P., uwzględnił wniosek prokuratora zmodyfikowany na posiedzeniu i orzekł wobec skazanego w pkt 2 wyroku „zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 1 roku”.

Zgodzić się należy z skarżącym, że uwzględniając wniosek prokuratora o skazanie bez rozprawy złożony w trybie art. 335 § 1 k.k., Sąd Rejonowy dopuścił się rażącej obrazę prawa procesowego. Jak zostało to już podkreślone w wielu judykatach Sądu Najwyższego, sąd, do którego oskarżyciel publiczny kieruje wniosek w trybie art. 335 § 1 k.p.k., z uwagi na treść art. 343 § 7 k.p.k., zobowiązany jest do szczegółowej kontroli tego pisma procesowego. W ramach tej kontroli konieczne jest sprawdzenie, czy przedłożone przez prokuratora propozycje pozostają w zgodzie z uprzednimi ustaleniami stron, a także czy nie pozostają w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa materialnego i procesowego. Niezgodność wniosku z treścią tych norm, a przez to jego wadliwość,

skutkuje niemożliwością jego uwzględnienia, co rodzi konieczność postąpienia po myśli art. 343 § 7 k.p.k., chyba że w toku posiedzenia, za zgodą oskarżonego zostanie dokonana stosowna modyfikacja wniosku, konwalidująca nieprawidłowości (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2018 r., IV KK 454/18; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 r., II KK 99/18).

Zgodnie z dyspozycją art. 42 § 1a pkt 1 k.k., skazanie A. Z. za czyn z art. 180a k.k. obligowało Sąd do orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Wniosek prokuratora zmodyfikowany ustnie na posiedzeniu tak sformułowanego (precyzyjnie) postulatu co do środka karnego nie zawierał, a Sąd I instancji powyższego uchybienia nie spostrzegł. W konsekwencji doszło w realiach tej sprawy do rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 42 § 1a pkt 1 k.k. Sąd Rejonowy, wobec niezgodności wniosku z przepisami obowiązującego prawa, mógł na posiedzeniu przy udziale stron doprowadzić do zmodyfikowania złożonego wniosku, bądź zwrócić sprawę do uzupełnienia oskarżycielowi publicznemu. Tak się jednakże nie stało, co skutkowało uwzględnieniem przez Sąd I instancji błędnie skonstruowanego wniosku prokuratora.

Z uwagi na dopuszczenie się przez Sąd Rejonowy powyżej przytoczonych uchybień, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania, albowiem wyrok taki nie mógł się ostać. Uchylenie w całości wadliwego wyroku wynika ze specyfiki postępowania wszczętego w trybie konsensualnym, w którym do czasu rozpoczęcia rozprawy, zgodna wola stron może zdecydować o wymiarze kary.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd I instancji będzie zobowiązany uwzględnić treść art. 538 § 1 k.p.k., zgodnie z którym w razie późniejszego ponownego skazania oskarżonego po uchyleniu wyroku na skutek kasacji, już wykonaną karę lub środek karny zalicza się odpowiednio na poczet nowo orzeczonej kary lub środka karnego. Sąd będzie miał na względzie także to, że art. 63 § 4 k.k. zobowiązuje do zaliczenia na poczet orzeczonego środka karnego, o którym mowa w art. 39 pkt 3 k.k., okresu zatrzymania prawa jazdy lub innego odpowiedniego dokumentu. W realiach tej sprawy Sąd ponownie orzekający

o odpowiedzialności karnej oskarżonego powinien mieć na uwadze, że, jak wynika z akt sprawy, błędnie (zbyt wąsko) zdefiniowany środek karny orzeczony w uchylonym przez Sąd Najwyższy wyroku, mianowicie w zakresie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, został już wykonany. Fakt ten należy uwzględnić przy ponownym orzekaniu w sprawie, tym bardziej, że uchybienie, którym był dotknięty uchylony wyrok zaistniało jedynie z powodu pomyłki organów procesowych a nie postawy oskarżonego.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 638 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku.